

ماهبا هشی ر (ب)

دنیوگیم [1] دناهدرک یثالث یدنبمیسقت کی هلاقم نیا نایاپ رد دینیبب ؟دیآیم اچک زا ماهبا ؟میروخیمرب یتالکشم هب و تسا نیگنس مه ردق نیا و دیآیم شپی ماهبا ام یارب ارج

نابز.۱

تیهقواو رد ،دینک قیقو و دیهد ریغت ار نابز امش .تسا نابز رس ریز ام لکشم هک دنهتفگ یاهدع [2] دیآیم نابز را ؟دیآیم اچک زا ماهبا سپ .تسا شدوخ یاج رس یزیچ ره .میرادنیماهبا ام هک

الثم .درادن ار شدوخ قیقو درببراک ام یاههناشن .میراذگب هناشن یزیچ کی یارب میهواوخیم ام ینعی ،«تشابنا» ،«هوبنا» دننام یرگید تاملک .تسا ماهبا یور ،نمخ طفل عضو لصا دنیامرفیم اچ کی .هدوب نزو دحاو «نَم» .تسا گرزب یانعمهه رخ ؛[3] نمخ» .دنتسه خنس نیمه زا یتاغل مه «هدوت» گنج ،گنچرخ .تسا رتشیب یلیخ نم زا ،دینک لیک ار نآ دیهواوخ برگا .گرزب نَم کی ینعی ،نمخ .تسا گرزب یانعمهه رَح .دراد یگرزب یاه

یسانش تفرعم.۲

ام .تسا ام لهج ریز اهنآ همه هک دنتفگیم .دندرکیم حرطم ار یسانشتفرعم هلأسم رگید یاهدع .تسینیماهبا آلصا ،تیهقواو رد .تسینیماهبا ،مینادب و دوش هدرتسگ ام ملع رگا الا و .مینادیمن [4] دندرک لح روج نیا اذل

عقاو.۳

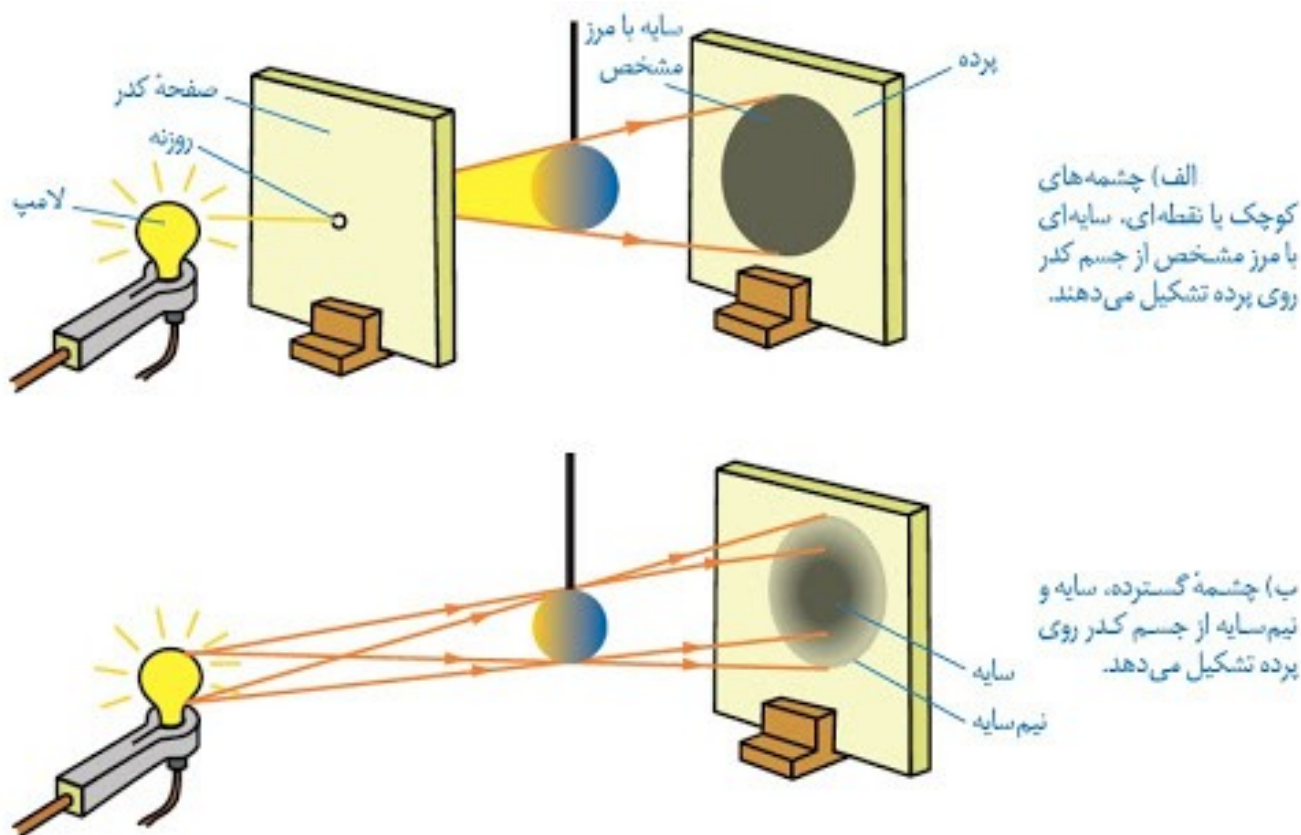
ماهبا غارس ،عقاو نتم رد دیاب مدرک ضرع نم .دماین ام نهذ هب روج نیا ،میدرکیم هثحابم ام یتقو اما نیا .تسا توبث دوخ رد ،تسا ام تفرعم رد و نابز رد نآ باتزاب هکیماهبا اشنم اقاقتا .تفرگ ار مه یدهوش .دش لح لکش نیا هب مه راک رخآ رد .دیسر نامنهذ هب روج نیا ام و دوب نیگنس ثحب راجان مه نهذ هک تسا عقاو نتمرد ،ندش لیکشت فیطردوخ آلصا .ما هدرک تشادای ار اه نآ هک تشاد [5] دراد یکیزفاتم اشنم ؛تفگیم میدرک ثحب هک یاهلاسربحاص .دوشیم نیا راتفرگ

ار ماهبا نیا و تسه وا رد کیکشت نیا هک تسایروط ،جراخ ،تسا نیوکت نتم زا یشان ماهبا اعقاو تسا نیا میدید هک هچ نآ ام ،دینک شاینهذ افرص هک دندرک شالت اهلیخ .دنزیم مقرر ام نهذ یارب .دوبن هملک کی هب ،شّلح و تسایوق ههشب نیا اعقاو هک

بئاجع ام نهذ رد لاعت م يادخ هزات ،تسا ماهبا أشنم ،رمالا سفن نتم هك تسا يروط نيأعقاو ينعى نشور ميهفم ،ميتسه مارآ ام ،دراد شوشغم ياهزرم ردق نيا هك ينينچ نيا عقاو اب هك هديرفا .ميتفايم ريگ هك دسريم يياهاج كي هلب ،دوريمرد مه نامراك و مينكي م تسرد

يژولوتنآ

اب رشب نهذ هك يگديچيپ نيا اب هك تسا ناسنا تقلخ بئاجع زا مينيبم مينك ركف رگا دنكي مينبسالك ،دنكي ميندنبهدر ار اهنيا ،تسه وربور -ميطع فيط نيا اب- ءايشا رمالا سفن ار نف نيا رگا .دنيوگيم [6]يژولوتنآ هك دنكي م هدايپ تاعالطا نيمه رد ار شنف دنراد مه زورما ... ره ،تسا بوخ اهنيا نتسناد ناوج ياههبلط يارب هك تسا يياپون نف كي ،تسا بوخ دينكب راک شلوا . ميتفر اه نيا لابند لوا زور زا هللدحملا هك ديتسه لاجشوخ لاس 10 زا دعب دينكب راک هچ دهديم ماجنا ام نهذ هك يياهاراک ،يدنبهتسد ،يدنبهدر ؛تسا نيمه اهراک نآ ساسا يلو دراد راک يليخ ،تسين مهبم موهفم ،تسا مهبم موهفم هك ميوگب ديابن ام نالا اذل .ميرادن هجوت نامدوخ و يا يلع .دروآيم رد تياهنبيب زا رس شپچ و تسار نيفرط هك ديايبيياج رد دهاوخم حضاوموهفم دتفايم ريگ زرم ياههذودحم نآ رد شدوخ مه دعب ،دهديم رارق ار ياههذودحم كي هك دراد ار نيا ام نهذ لاج [7].

دراددوچو يـعـيـبـط نابز رد ماهبا هك تسا نيا رب قفاوت .يعيـبـط نابز رد ماهبا هشير :مود [1] زرم ياراد ،هتشاد يا هـيـشاح دراوم ،هـدوب نمـرخ سـكـوداراپ دعتسم هك دنتسه نابز رد يياه ترابع نيا يوگخساپ دياب ماهبا هرابرد هـيرظن كي .راك ناياب هن ،تسا راك عورش نيا اما .دنشوشغم ؟تسا يا هـديـدـپ هـنـوگـچ نابز رد دوچوم ماهبا هك دشاب مهم هلئسم

یغیبط نابز کیتنم-س رد م-هبا د-ب و د-ب ایآ ینعی؟ تسا ی کیتنم-س یا هدیپ م-هبا ایآ
ترباع ندوب م-ه-م ی-نعی؟ تسا ی-تفرعم یا هدیپ م-هبا هک نیا ای؟ دنک یم داجیا یریغت
یا هدیپ م-ک نیا ای. دوشیم طوبرم ترباع نآ هرابرد یروما نتسنادن ای نتسناد هب نابز رد
نابز رد یروضح-رگا و تسا ی-عقاو ناهج هب طوبرم یرما م-هبا هک نیا ینعی؟ تسا ی کیزیفاتم
؟رگید یغون ای و. تسا ناهج و نابز قباطت ببس هب دراد

تروص ثحب رد. تسا (Indeterminacy) نّیعت مدع ثحب، م-هبا یبای هشیړ نیا زا یمهم و صاخ دروم
نیا هلئسم لاح. تسا هارمه نّیعت مدع زا یغون اب م-هبا آدوهش هک میدید یا هیشاح دروم یدنب
یدنب تروص رد هک D رگلمع ریبع-ترگید ترباع هب؟ تسا یغون هچ زا نّیعت مدع نیا هک دوب دواو
دوواد، آلثم، هک یغصور ینعی؟ تسا نتسناد ی-نعم هب D ایآ؟ تسیچ، دش هتفگ یا هیشاح دروم
ای. تسین ای تسه رغال دوواد ایآ هک دنناد یمن نابز له، تسا «رغال» لومحم یا هیشاح دروم
ای. بذاک هن و تسا قداص هن «تسا رغال دوواد» هلمج ینعی؟ تسا ندوب قداص ی-انعم م-ب D م-ک نیا
هن و تسه یغالی گژیو اراد هن عقاو رد دوواد ینعی؟ تسا ی کیزیفاتم نّیعت مدع نیا هک نیا
یا م-یرطن ره هک تسا یلئاسم اه نیا؟ دراد یرگید ی-انعم هک نیا ای. تسین یغالی ی-گژیو اراد
... (۱۲-۱۳ ص، **نمخ سکوداراپ و م-هبا** هلاقم) دشاب هتشاد یخسپ نآ یارب دیاب م-هبا هرابرد

هیشاح دروم م-هبا یلصا ی گژیو هس نیب زا م-هبا یا ه یرطن مومع، میتفگ نیا زا شیپ هک نانچ
هتخیم نّیعت مدع یغون اب یا هیشاح دروم موهفم هک میتفگ زین. دنا هداد رارق هجوت دروم ار یا
تسا یا هدیپ غون هچ م-هبا هک نیا زا ثحب ینعی، نابز رد م-هبا هشیړ زا ثحب رد ور نیا زا. تسا
نّیعت مدع نیا ایآ. تسا ی نّیعت مدع غون هچ م-هبا نّیعت مدع هک دنا هتخادرپ هلئسم نیا هب
،عقاو رد. تسا یرگید غون م-ک نیا ای؟ تسا ی کیزیفاتم ایآ؟ تسا ی کیتنم-س ایآ؟ تسا ی تفرعم
س-سارپ. میتفگ یا هیشاح دروم یدنب تروص رد هک تسا D رگلمع ریبع ت اجنیا رد هلئسم
اهنت، راصتخا تیاعر یارب. درک یدنب هورگار م-هبا یا ه یرطن ناوت ی-م، یر-گ ع-ضوم نی-م
، دوش ی-م هراشا اه یرطن نیا زا هورگ هس هب

(۱۹ ص، نامه). داد دناوځ یاج دوخ رد ار م-هبا یا ه یرطن نیرت لوادتم، هورگ هس نیا

تسا ینابز یا هدیپ م-هبا، اه م-یرطن نیا قبط: (Linguistic theories) ینابز یا ه یرطن [2]
دوچ و رگا ای، درادن دوچ و، دشاب طبترم اه نآ م-هبا هب هک م-هبم تارابع دروم رد یا هتسنادان زیچ چیه
رد یئیش ای ی گژیو چیه، زین. درادن م-هبا حیضوت ای فذح رد یرثا نآ نتسناد، دشاب هتشاد
دنتسه نابز دننام، اه هدند شیانم تفص تقود و م-هبا ل-سار ل-وق م-ب؛ تسین م-هبم یعقاو ناهج
(Russell, 1923) تسا ی تالوقم طلخ، تّی عقاو ی-نعی؛ دوش یم هداد شیانم هچ نآ هب اه نآ دناد تبسن و
(۱۹-۲۰ ص، **نمخ سکوداراپ و م-هبا** هلاقم) (1923)

و هلغ هبق. (یدسا زا یا هخسن). دننک کاپ نآ زا دعب هک دوب مدنک دوک (ا) [مخ / خ] . **نمخ** [3]
(سرفلا حاحص). دننک کاپ هاک زا هک دشاب وج و مدنک هدوت. (یدسا زا یا هخسن). دوب کاخ و لگ
(دشاب هدرکن ادج هاک زا ار هناد زونه و دنزاس هدوت ندرک ورد زا دعب زا هک دنیوگار هلغ یا ه هشوځ
هلغ هدوت. (یریتم همانفرش). هتخیم آ هاک اب نآ ریغ و هدیلام هلغ هدوت. (یریگ ناهج گنهرف
هاک زا و هتفوک ن ار نآ زونه هک هلغ هدوت. (تاغلل ثایغ). فاص هلغ هدوت ای هتخیم آ هاک اب و هدیلام
(**نمخ** هژاو، ادخ هده همان تغل) (ءابطالال مظان) (عطاق ناهرب زا). دنشاب هومدن ادج

وچمه، دشاب هدیسر تیاهن ب یگدیشارتوان و یگرزب و یراومهان و یتشز و یدب رد هک یزیچ ره **خ**
، سگمخ، هاگخ، گنسرخ، گنچرخ، لاچرخ، توترخ، زاویبخر، هتشپرخ، طبخر، دورمارخ، سآرخ
همان تغل). (چاردن نآ زا) (یرصان یارآ نمچنا زا) (عطاق ناهرب زا). یتشدرخ، یانرخ: هرهمرخ، شومرخ

(رخ هژاو، ادخهد)

نام کرخ، گن سرخ، گن چرخ، هت شپرخ، اپرخ، طب رخ: (رگید □ ملک اب بی کرت رد) گرزب، تشررد ۲۰... رخ: (رخ هژاو، دی عم گنهرف). هره رخ

ره و تسا راتسا لهچ تسا فراعتم نامز نیا رد هچنآ و ییاج ره رد نیعم دشاب ی نزو (۱) [۱ م] . نم و گناد شش ی لاقثم ره و زیربت نزو هب دشاب لاقثم دصشش نم عومجم هک لاقثم هدرناپ یراتسا . (ناهرب) . دننکدشمار ی ناٹ فرح نابرع ی نغم نیا هب و وچ کی نزو هب یا هبج و هبج تشه ی گناد ره رد هک دنیوگ ار یا هنزو . (یدیشر گنهرف) . تسا نآ برعم نون دیدشت هب و فورعم تسا ی نزو لهچ زا تسا ترابع تسا نامز نیا لومعم هک زیربت نم و دننک ی م قالطا نیعم یرادقم رب ی تیالو ءابطالاطان) . دشاب ی م لاقثم لهچ و دصشش زا ترابع نم سپ ، لاقثم هدرناش یریس ره و یریس هدرناش یراتسا ره هک تسا راتسا لهچ تسا توافت ی نغم هب ییاج ره رد تسا نزو ی نغم هب . (رازه نونکا هدوب زیربت قباس نم نیا و دوش لاقثم لهچ و دصشش نم کی عومجم هک دشاب لاقثم نم و تسابطال لمعتسم رتشیب نم نیا و دشاب لطرود هک نیعم نزو مان . (ارآ نمجنا) . تسا لاقثم («هنام» تی رگسناس رد . (ثایغ) . دشاب فل تخم کلم ره رد یریس نزو و تسا یریس لهچ یدنه ، «هنم» ی ناوی ، (الط [نیعم ی نزو] «انم» ناتساب یدنه زا ای ، (نیعم ی نزو ، نزو ، سایقم نانآ زا و هدام یاج هب «هنم» تغل (یی آراریغ و یماسریغ موق) یرموش نابز رد . «هنیم» ی نی تال یلوپ مان سپس و هدوب ی نزو اساسا «نم» . «هنام» ، یربع رد و دنتفگ «ونم» ، هدی سر نایدکا هب ... (نیعم چ ناهرب هی شاح زا) . درک ادیپ فل تخم یاهشزرا فل تخم م اوقا دزن نامز رورم هب و دیدرگ

نم رخ ندوب ی بی کرت

(گرزب هدوت ی نعی ، «نم رخ» تسا بکرم نیا زا و تسا هدوت ی نغم هب لصا رد دنا هتفگی یضعب || هدوت ی نغم هب نم رخ نوچ هدوت ی نغم هب . (ناهرب) . دنیوگ زین ار زیچ ره هدوت . (یدیشر گنهرف) هب هداد ریغ ار اخ محتف نم رخ طفل رد هکنیا و نآ دننام و هت شپرخ و سگم رخ و طب رخ ملعاع زا ، نالک هب . (چاردننآ) . تسا ی تغل هکنآ هن هدش عقاو بی کرت رد هک تسا ی تحابق تهج زا دنناوخ یم هرسک (نم هژاو ، ادخهد همان تغل) . (ثایغ) . نالک هدوت ی نغم هب نم رخ هکنانچ هدمآ زین هدوت ی نغم

یا هدیپ مـهـبـا ،هـمـیـرـطـنـنـیـا یانبم رب : (Epistemic theories)یتفرعم یاه هیرطن [4] ،تسا مهـبـم یـتـرـابـع یاراد هک یا هلمج قدص شزرا میناد یم یدراوم رد هکنیا .تسا یتفرعم رد ار هلمج نآ قدص شزرا نییعت یارب طبترم تاغلطا یضعب هک تسا ببس نی دب ،تسیچ هب ی تح ای اللمع هک میـشـابـن یـعـضـوم رد ،نـابـز نـارـبـاک ،ام تسا نکمم هتبالا .میرادن تسد قدص شزرا ،هلمج نآ هک تـسـیـن انعم نی دب نیا اما .مینک فرطرب ار دوخ لهج میناوتب یتسرد یدوجوم هاگن زا دیشا نوسمایل یو لوق مـب .دراد بذک و قدص زا ریغ ی قدص شزرا ای درادن هک تسا یحضاو رمانانچ ،تسا بذک ای ،قداص ای مهـبـم تارابع لماش ی هلمج ره هک نیا ،یلاعتم (۲۰ص ،نم رخ سکوداراپ و ماهبا هلاقم) (Williamson, ۱۹۹۷) .تسا روآ لالم نآ هرابرد تحب

یگژیو ماهبا،هـمـیـرـطـنـنـیـا ساسارب : (Vagueness in the world)عقاو ناهج رد ماهبا یاه هیرطن [5] غاضوا نآ رد هک تسه یغاضوا یعقاو ناهج رد .تساهنآ یاه یگژیو یخرب یگژیو ای یعقاو یایشا باتزاب دوش یم هدی نابز رد یماهبارگا .مـنـاـیـ دراد ار Pتفص (آلـثـم) xـیـشـهـک تسا نیعمان هوک ریطن یمهـبـم ءایشا زالک شتم ناهج هکنیا ،یـاـتـ لـوقـ مـب .تـسـه تـیـعـقاو رد هک تسا یماهبا هلاقم) . (Tye, 1994) تسا دقتعم نادب ادوهش یسک ره هک تسا حـضـاو یرما ،تسا ... و اه تشد ،اه

(۱۹ ص ،نم رخ سکوداراپ و ماهبا)

هك D رگللمع ري بعت ترگيد ترابع هب ؟تسا يعون هچ زا نيعت مدع نيا هك دوب دهاوخ نيا هلئسم لاح رد ينعي ؟تسا نتسناد ينعم هب D ايآ ؟تسيچ ،دش هتفگ يا هيشاح دراوم يدنب تروص رد رغال دوواد ايآ هك دنناد يمن نابز لها ،تسا «رغال» لومحم يا هيشاح دروم دوواد ،الثم ،هك يعوضو قداص هن «تسا رغال دوواد» هلمج ينعي ؟تسا ندوب قداص يانعم مـب Dـهـكـنـيا اي .تسين اي تسه يگزيو اراد هن عقاو رد دوواد ينعي ؟تسا يكيزيفاتم نيـعـت مدع نيا هكنيا اي .بذاك هن و تسا (١٣ ص ،نامه).تسين يرغال يـگـزيو اراد هن و تسه يرغال

Ontology فيرعت .تسا هدوب رتويپماک تعنص رد يا هديچپ عوضوم **Ontology** يانعم کرد [6] شوه هزوح رد امومع هك تسا تسا هتشاد دوجو هراومه نآ رس رب يداز ياهثحب هك تسا هدوب يعوضوم ايشا تي دوجوم اب هطبار رد هك دراد هفسلف هزوح رد يدنلب هچخيرات **Ontology** .تسا هدوب يعوضوم رد هك يسانش تفرعم هزوح رد موهفم نيا دربراك ابللاغ نينچمه .دنك يم تبحص ناهج رد ميهافم و هتفرگ همشچرس ينانوي هژاو ود زا يژولوتنآ هملک .تسا حرطم تسا نتسناد و شناد اب هطبار هب ،**?? ينانوي** زا-**onto** را تسيبيکرت (**ontology**: يسيلگنا هب) يسانشي تسه **بکرم** هملک .تسا «يقطنم نامتفگ» ينعي **logia-** و «تسه هك هچنآ ؛ندوب» يانعم

Ontology يفسلف فيرعت:

اب اهنآ هك ياطابترا و ناهج رد ايشا تي دوجوم اب هطبار رد عللاطم ينعي **Ontology** يلک روط هب رد روط نيمه .دوش يم ايشا نيا يبتارم هلسلس راتخاس تايئج لماش نينچمه .دنراد رگيدکي يم تبحص رگيدکي هب تبسن اهنآ ياه توافت و تهابش هب هجوت اب ايشا يدنب هتسد اب هطبار دنک .

،دشاب يعقاو اي دشاب يعازتنا دناوت يم تي دوجوم نيا الاح ،دراد دوجو هك ميوگ يم يزيچ هب تي دوجوم تيفيک و تي دوجوم نيب ار توافت عقاو رد ميهافم نيا .دشاب يکيزي ريغ اي دشاب يکيزي دوجو هك دشاب يعازتنا موهفم کي اي صخشم تي دوجوم کي دناوت يم تي دوجوم .دنک يم رارقرب اهنآ يلصا ينامتخاس ياهکولب اه تي دوجوم .ار نآ اب طبترم ياه تيفيک هن و دهد يم حيضوت ار يش نآ يم فيرعت ار يژولوتنآ کي تاغل هعومجم اي تاغل گنهرف هك دوش يم بوسحم يژولوتنآ راتخاس رد دنک

(**فيلسوف يفسلف فيرعت** : **Ontology** يفسلف فيرعت)

ندرک حرطم يارب يژولوتنآ موهفم زا اه فوسلبي .دراد دوجو هچنآ عللاطم ينعي **ontology** هفسلف رد يتسه رتهب کرد نينچمه و اه لدم و اه يروئت هئارا اب هطبار رد زيگنارب شلاچ ياه شسرپ ليبق زا يتالوس .دنک يم هدافتسا ناهج هناسانش

؟دن تسه هچ ناهج يساسا و ييانبري زاجا

؟دن تسه طبترم رگيدکي هب هنوگچ زجا نيا

يکيزي ياشا ايآ .تسا يدام ريغ موهفم کي ندر مدق .تسا يدام عيش کي شفک لاثم يارب ...؟تسيچ ندر مدق و شفک نيب هطبار ؟دن تسه ندر مدق دننام يمي هافم زا رت يعقاو شفک دننام

: رتويپماک مولع رد **Ontology** فيرعت

رد ميهافم زا يا هعومجم ناونع هب ار شناد هك تسا هداد لدم کي عقاو رد **Ontology** رتويپماک مولع رد ار يژولوتنآ کي يتقو .دنک يم يفرعم ار ميهافم نيا نيب ياطابترا و ،دهد يم شيامن هزوح کي

...مینیکیم تبحص صخشم (Domain) هزوح کی اب هطبار ردّابلاغ مینیکیم فیصوت

یمسر و نیعم یراذگمان و فیرعت کی زا ترابع عقاو رد یژولوتنآ، هنافوسلیفی فیرعت هب رطن دربراک هب حیضوت نیا نیاربانب. دراد دوجو **هزوح** کی رد هک تیدوجوم کی **یاه یگزویو وعون** زا تسا ندرک یدنب سالک ای یدنب هتسد هب هجوت اب هتبلایفسلف فیرعت اب یژولوتنآ یلمع . دنکیم هراشا اه تیدوجوم

تاحیضوت فالخر ب، دراد دوجو **صخشم هزوح** کی رد هک ییاهزیچ حیضوت ینعی یژولوتنآ کی اچنیا نیا هک نیا اب هطبار رد ندرک ثحب هب دنم هقالعّ اساسا ناققحم . دش رکذ الاب رد هک هفسالف اب هطبار رد نینچمه اهنآ. دنرادن دنتسه متسیس کی یتاذ ای یساسا ازجا میهافم ای اه تیدوجوم هکلب. دنرادن تبحص زین دنتسه یدام ریغ و یعقاو ریغ ای یکیزیف و یعقاو میهافم نیا هک نیا ناققحم نیاربانب. دراذگیم ریثات اه هورگ و ایشا رب هک تسایانبری راتخاس حیضوت رد فده رد هباشم میهافم ندرک یدنب هتسد و اهدنیآرف و ازجا یراذگمان رب زکرمتم رتشیب هطبار نیا رددنشاب یم هطوبرم یاه یدنب هتسد

یاهمتسیس ای اه هنماد هب طوبرم مادک ره هک فلتخم عبانم زا ناوارف یاهداد هب مدرم هزورما تاعالطا مجح هتشذگ یاه هداد اب هسیاقم رد عقاو رد. دننکیم هدافتسا دشاب یم توافتم یتاعالطا رطن رد ار نامزاس کی رگا لاثم یارب. تسایشیازفا لاح رد یهجوت لباق زرط هب هطحل ره رد یاههگیاپ، لاسکا یاهلیاف ریطن فلتخم یاه تلاح و اه مرف هب دناوتیم اهنآ هداد عبانم، میریگب یاه تمرف اب تاعالطا نیا هک ییاجنآ زا. دشاب هریغ واه مارگاید، دانسا، ریواصت، (سیباتید) هداد. تسالکشم رایسب اه هداد نیب طباور ندرک ادیپ، دنا هدمآ تسد هب یتوافتم الماک.

word دانسا بلالاق رد هک یتامیمصت الثم میمهفب هک تسا تخس رایسب نیا دننام یطیارش رد طبترم دنا هدش میسرت اه مارگاید و اهلدم راتخاس رد هک یراک یاهدنیآرف هب هنوگچ دناهدش تبث طبترم هداد هاگیاپ رد هدش تبث یاه هداد هب یراک یاهدنیآرف نیا هنوگچ هکنیا نینچمه و دنتسه . هریغ و دنتسه

و مینادب هک یطیارش تحت، فلتخم یاه تمرف دوجو اب ار اه هداد میناوتب هک تسا مزال نیاربانب یرارقرب ناکما اه یژولوتنآ. میهدشیامن دنراد مه اب یطباور هچ اه هداد نیا هک میهد صیخشت. **تسا شناد تیریدم زا یمرف عقاو رد یژولوتنآ**. دننکیم مهارف اه هداد یارب ار یطباور نینچ **کی تروص هب ار (یتاعالطا متسیس ای نامزاس) هزوح کی رد دوجوم شناد یژولوتنآ** رد یعونصم شوه صصختم کی هک Tom Gruber هتفگ قبط رب. **دنکیم تفایرد (لدماتی) لدم** هک دشاب یم یزاس موهفم کی تاخصشم نایب عقاو رد یژولوتنآ "، دشاب یم دروفن تسا هاگشناد "دنراذگب کارتشا هب ار دوخ تاعالطا ات دنکیم کمک اهناسنا و اههمارب هب

نابز طسوت هک دشابی طباور و اهدادیور، (اهزیچ) میهافم زا یاهوعومجم یژولوتنآ ینعی نیا و . دزاسب ار تاعالطا لدابت یارب کرتشم تغل گنهرف و عجرم کی ات، دنا هدش داجیایعیبط

تیدوجوم ناونع تحت میهافم هب ناچ یزاج کی کفت - یزاس موهفم

دوهشم و نیعم تلاح کی رد یزاس موهفم نیا شیامن - تاخصشم نایب

یژولوتنآ کی یساسا راتخاس

نیا قبط رب. دشاب یم OWL و RDF دنتسه حرطم اه یژولوتنآ یاند رد هک یساسا راتخاس ود تسا هدش لیکشت طباور و اه سالک زا یژولوتنآ کی اه درادناتسا

یژولوتنآ کی یلصا یارج

زا دنا ترابع یژولوتنآ کی یلصا زج راهچ

می‌هافم

طب‌اور

اضعا

اه هدعاق ای اه لصا

: می‌هافم

یارب .دشاب یم دراد دوج و هزوح کی نورد هک یی‌اهزیچ ای اه‌تی‌دوجوم زا ی‌سالک ای هعومجم ،موهفم کی عون ود. دوش بوسحم نوناق و قوقح هزوح رد موهفم کی ناونع هب دناوت یم ”یفرع نوناق“ لاثم :می‌راد موهفم

یارب (ناشی‌اهی‌گژی و یانبم رب) ار مزال طیارش طقف هک دنتسه یمی‌هافم اه‌نی‌ا: هی‌لوا می‌هافم مزال دنک ی‌حارج دناوتب کشزپ کی هکنآ یارب لاثم ناونع هب .دنتسه اراد سالک نآ رد تی‌وضع . دشاب هت‌شاد ار تبابط ی‌هاوگ ای کردم هک تسا

ی‌وضع یزیچ هکنآ یارب ار مزال و یفاک فی‌صوت هک دنتسه یمی‌هافم اه‌نی‌ا :هدش فی‌رعت می‌هافم تبابط ی‌هاوگ مه دیاب دنک ی‌حارج دناوتب کشزپ کی هکنآ یارب لاثم یارب.دنراد دشاب سالک نآ زا و مزال طیارش ،ود نیمه و تسین مزال یرگید کردم ی‌نعی)دشاب هت‌شاد ی‌مومع ی‌حارج کردم مه و .(دنک یم نیمات ار یفاک

: تاطابترا

دزادرپ یم موهفم کی یاه ی‌گژی و ندرک نی‌عم ای و می‌هافم نیب تالماعت نیاب هب عقاو رد تاطابترا : می‌راد تاطابترا زا عون ود.

یبتارم هلسلس راتخاس کی رد می‌هافم ندرک ی‌ه‌دن‌ام‌زاس ای نداد رارق - (Taxonomy) یدنب هقبط سالک ریز و سالک ربا یانبمرب

هب ار یژولوتنا ی‌ت‌خرد راتخاس رد هدش فی‌رعت می‌هافم هک ی‌تاطابترا - (Associative) یدنویپ دنکیم طب‌ترم رگی‌دکی

:اضعا

سالک مت‌سیس کی ردّ‌ال‌ثم .دنوش یم ی‌فرعم موهفم کی طسوت هک دنتسه یی‌اهزیچ نامه اضعا کی عقاو رد .درادن ی‌وضع چه Ontology کی .تسا ملعم موهفم زا ی‌وضع ی‌ناسحا رت‌کد یاقآ ، یسرد بی‌کرت. هزوح کی زا ی‌زاس‌ری‌وصت ای ی‌زاس موهفم کی ی‌حارط زا تسا ترابع اّفرص Ontology .می‌وگ یم شناده‌اگی‌اپ نآ هب هک تسا یزیچ اضعا اب Ontology

اه هدعاق ای اه لصا

ناوٲیٲمّ الٲم . ٲری گ یم رارق ٲٲافٲسا ٲروم اضعا ای اه سالک یارب ریٲاقم نٲرک ٲیقم یارب اه ٲٲاق
ٲشاب ۱۲۰ زا رٲمک و ۰ زا رٲشیٲ ٲیاب ناسنا کی نس ٲفگ

؟ میٲنک ٲٲافٲسا یٲولٲنآ کی زا ٲنوگچ

شسرٲ ٲب ات ٲری گ رارق (نٲفرگ یریئوک) وچ و سرٲ ٲروم نارٲراک ٲسٲٲ ٲناٲ یم یٲولٲنآ کی
میٲناٲٲیٲم یٲولٲنآ ٲسٲٲ . ٲٲشیٲامن ار ٲزوچ نآ رٲ ٲٲوچوم ٲاٲاٲٲرا و ٲٲ ٲساٲ ٲٲیچیٲ یاه
ٲٲافٲسا ٲسا رارقرب فلٲخٲم یاه ٲیٲوچوم ای ٲارفا نیٲ ٲک یراچ و یٲقاو ٲباور فیٲرٲ یارب
میٲنک رٲ نشور لاٲم کی اب ار عوٲوم نیٲ ٲیٲراٲگب . میٲنک

Person سالک زا یوٲع - Peter

Organization سالک زا یوٲع - Microsoft

یا یگژی و میٲناٲٲیٲم لاٲم نیٲ یٲنٲم رب و ٲری گب ار وٲ نیٲ نیٲ ٲاٲاٲٲرا ٲناٲ یم یٲولٲنآ کی
"Peter has employer": میٲناٲ یم ٲروٲ نیٲ ٲب ار نآ ٲک . میٲشاب ٲٲشاٲ "Has employer" ناٲنٲ ٲٲ
Microsoft"

"اه ٲناگ ٲس" ناٲنٲ ٲٲ ٲاٲاٲٲرا و اه سالک بیکرٲ ٲش ٲٲاٲ حیٲٲٲٲ الٲ رٲ ٲک روٲنامٲ
ٲٲ لیکرٲٲ (Object) ٲٲه و (Predicate) ٲراگ ، (Subject) عوٲوم زا زا ٲناگٲس کی . ٲٲش یم ٲٲٲاش
ٲسا .

ناٲ یم اه ٲناگ ٲس نیٲ زا ٲٲافٲسا اب . ٲٲ یم لیکرٲٲ ار اه یٲولٲنآ یساا ٲٲسه میٲٲافٲ نیٲ
زا زا یلماک ریٲٲٲ ای ٲولچ کی ات میٲنک ٲاچی یٲنوگانوگ یاهشور ٲب ار ٲٲنآ زا یفلٲخٲ ٲابیکرٲ
یٲولٲنآ کی رٲ ام یاه ٲناگ ٲس ٲٲٲٲ رٲچیٲه . میٲٲ ٲشیٲامن یٲولٲنآ کی ٲسٲٲ عقاو یایٲ
ٲه (protege ٲیٲس ، ٲسیچی یٲولٲنآ ٲلاقٲ) . ٲٲرگ یم رٲ ینغ و رٲ عماچ یٲولٲنآ ٲشاب رٲشیٲ
(یٲولٲنآ) یسااش ناٲسه ٲلاقٲ ، لوگری و ٲیٲس ٲب ٲیٲنک ٲعچارم نیٲنچ

ٲٲنٲ ٲعچارم ریٲٲٲالاقٲ ٲب ناٲ یم ، نٲرخ سکوٲٲارٲ ٲروم رٲ [7]

ٲٲش فلٲخٲ ٲیٲرٲن کی ٲقن ، مٲٲا

نٲرخ سکوٲٲارٲ و مٲٲا ؛ یراف قٲنٲ

نٲرخ سکوٲٲارٲ و مٲٲا ، ٲٲراٲگشزراارف ٲیٲرٲن

ST ٲیٲرٲن رٲ یراٲاور

ٲٲٲسه ینیٲسح ٲواٲ یاقآ ٲٲشٲٲٲالاقٲ نیٲ ٲهٲ